

Kulturní památky

- Zámky
- Zříceniny
- Církevní památky
- Vojenské památky
- Muzea

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

www.kladskepomezi.cz
www.kladskepomezidetem.cz
www.facebook.com/kladskepomezi

Vydavatel: Branka, obecně prospěšná společnost pro rozvoj cestovního ruchu ve spolupráci s informačními centry Kladského pomezí.
Náklad: 5 x 20 000 ks. Foto: archiv Branka, o.p.s. Grafický návrh a tisk: Integraf, s.r.o.

Leták vydaný v rámci projektu „Kladské pomezí-místo pro náš příběh“, který je spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj – Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Registrační číslo CZ.1.13/3.2.00/37.01345

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

MUZEJA A GALERIE

Muzeum stavebnice Merkur v Polci nad Metují - historie a současnost nejnámější české hračky založené v roce 1920, jejíž systém kovových částí spojovaných šroubky se v nezměněné podobě používá dodnes.
• **Ojedinelé exponáty jako Wichterleho čočkostrój, největší ježek v kleci a největší Vernovo Ocelové město zapsané v Guinnessově knize rekordů.**

Muzeum papírových modelů v Polci nad Metují - druhé nejstarší muzeum svého druhu na světě s více jak 1 000 exponátů domácích i zahraničních modelářů.
• **Pro děti je tu dílna, kde si mohou vystříhnout a slepit papírový model, který si jako suvenýr odnesou domů.**

Rodný domek Aloise Jiráka v Hronově - roubená lidová stavba z 18. století, kde Alois Jirásek strávil své dětství.
• **V parku za domkem vyvěrají dva minerální prameny Hronovka a Regnerka. Již dříve tu otec Aloise Jiráka zřídil lázně, kam se místní lidé chodili koupat, a to díky léčivým účinkům minerální vody.**

Jiráskovo muzeum v Hronově - nachází se v budově Jiráskova divadla v Hronově na náměstí. Je tu umístěna stálá expozice o životě a díle spisovatele a dramatika Mistra Aloise Jiráka. Expozice připomíná i další významné rodáky – malíře a spisovatele Josefa Čapka a spisovatele Egona Hostovského.
• **Součástí expozice je i původní malovaná opona Antonína Knahla, zakladatele hronovského ochotnického spolku.**

Domek Boženy Němcové v Červeném Kostelci - kupecký domek s přizemním krámkem, ve kterém po krátký čas žila Božena Němcová.
• **Součástí expozice je i originální Hůlkův obchodní pult, který Němcovi používali jako prádelník.**

Muzeum bratří Čapků v Malých Svatoňovicích - expozice o životě a díle bratří Čapků umístěná v domě, kde Čapkova rodina žila.
• **Zajímavé exponáty, např. Karlovo vysvědčení, nebo Josefovy grafiky.**

Městské muzeum ve Rtyni v Podkrkonoší - ojedinělá expozice 400 let dolování uhlí v oblasti Jestřebích hor.
• **Unikátní hornické prapory z let 1828 a 1842, důlní mapy a kompletní řada důlních lamp a dýchacích přístrojů důlních záchranářů.**

Muzeum a galerie J. W. Mezerové v Úpici - stálá expozice obrazů, kreseb a rodinných dokumentů úpické rodačky Julie Winterové-Mezerové a rodiny Čapkových, náleží z hradu Vízmburk. Kromě stálých expozic jsou zde pravidelně obměňovány tematické výstavy.
• **Muzeum je umístěno v nejstarší kamenné budově ve městě postavené ve stylu venkovského baroka.**

DALŠÍ ZAJÍMAVOSTI KLADSKÉHO POMEZÍ

Lidová architektura - roubené chalupy, bohatě zdobené statky, zvonice a drobné sakrální stavby jsou protkány téměř celým Kladským pomezím.

Moderní architektura - vzhledem k výraznému rozvoji regionu v první polovině 20. století se v Kladském pomezí, kromě celé řady budov se staletou historií, nachází i několik nádherných staveb moderní architektury.

Jindřich Freiwald - Jiráskovo divadlo a budova městské spořitelny v Hronově, budova Městského úřadu v Červeném Kostelci, budova Městského úřadu v České Skalici, Husův sbor, Městská knihovna a budova Městského klubu v Novém Městě nad Metují

Dušan Jurkovič - Bartoňova útulna v Pekle u Nového Města nad Metují, Jurkovičův most v zámecké zahradě v Novém Městě nad Metují, Jiráskova chata na Dobrošově u Náchoda

Pavel Janák - budova spořitelny a Bartoňova vila v Náchodě

Josef Gočár - Wenkeův obchodní dům v Jaroměři

Otakar Novotný - knihovna v Náchodě, Vila Čerých v České Skalici

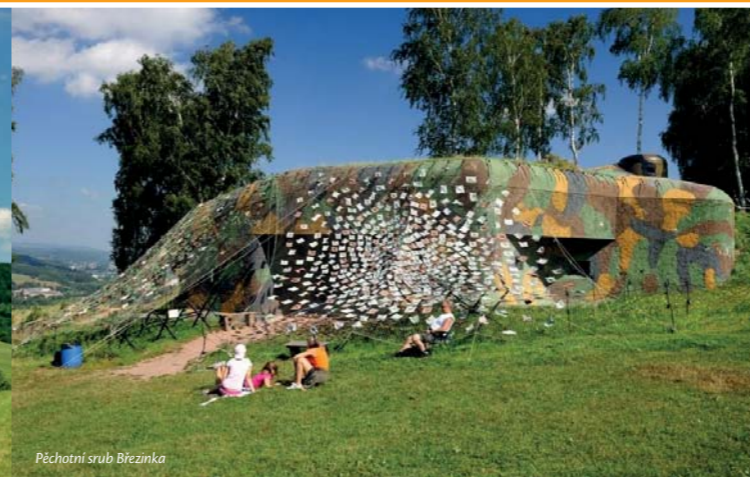
Městské a vesnické památkové rezervace a zóny:

Městské památkové rezervace - **Nové Město nad Metují, Josefov**
Městské památkové zóny - **Broumov, Jaroměř, Náchod, Police nad Metují, Stárkov**
Vesnické památkové rezervace - **Křinice u Broumova**
Vesnické památkové zóny - **Skalka, Dolní Vernéřovice, Radvanice**

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

www.kladskepomezi.cz

ZÁMKY A ZŘÍCENINY

Zámek Náchod - národní kulturní památka s pěti nádvořími a unikátními bruselskými tapisériemi.

- **Atraktivitou pro děti jsou dva medvědi Ludvík a Dáša v zámeckém příkopu.**

Zámek Nové Město nad Metují - národní kulturní památka tvořící jeden architektonický celek s náměstím.

- **Zámek lze projít díky novému interaktivnímu okruhu „Od půdy po sklep“.**

Zámek Ratibořice - národní kulturní památka známá především jako letní sídlo Kateřiny Vilemíny, vévodkyně Zaháňské.

- **Prohlídka zámku s postavami z povídky „Babička“ při tradičních akcích - „Za Babičkou Boženy Němcové do Ratibořic“ a „Advent v Ratibořicích“.**

Zřícenina hradu Vizmburk - středověký hrad vykopaný při archeologickém výzkumu doslova ze země.

- **Mocný hrad, kterého se sousedi ze Slezska i Lužice natolik obávali, že ho raději od majitelů odkoupili a nechali zbořit.**

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY

Benediktinský klášter v Broumově - národní kulturní památka se vzácnou kopií Turínského plátna a mumiemi vambereckých měšťanů.

- **Na speciálních prohlídkách provází klášterem sám mladý loupežník Lotrando.**

Klášter a kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují - kulturní památka s bohatě zdobeným, raně gotickým lomeným portálem.

- **Původně stál v areálu benediktinského kláštera dřevěný kostelík.**

Broumovská skupina kostelů - kostely postavené na území broumovského klášterního panství podle plánů Kryštofa Dientzenhofera a jeho syna Kiliána Ignáce v Bezděkově nad Metují, Božanově, Broumově, Heřmánkovcích, Otovicích, Ruprechticích, Šonově, Verněřovicích, Vižňově a na Hvězdě v Broumovských stěnách.

- **Za plány ke kostelům dostával Kryštof Dientzenhofer od opata Zinkeho 100 zlatých ročně.**

Dřevěný kostel Panny Marie v Broumově - nejstarší celodřevěná sakrální stavba na území České republiky.

- **Kostel byl postaven bez použití jediného hřebíku.**

Ivanitská poustevna s poutním kostelem v Teplicích nad Metují - evropská rarita, neboť poustevna je vůbec jediným dochovaným objektem svého druhu na světě.

- **Součástí objektu je i hrobka a tajná chodba.**

Dřevěný kostel sv. Jana Křtitele ve Slavoňově - unikátní celodřevěný roubený kostel s tradiční šindelovou střechou.

- **„Živý“ kostel, který od svého vzniku v roce 1553 nepřestal plnit svoji funkci.**

Dřevěná zvonice a kostel sv. Jana Křtitele v Rtyni v Podkrkonoší - stavba s 30 m vysokou a zároveň nejceněnější zvonici v České republice.

- **Trámoví ze smrkového dřeva bylo sbíjeno dřevěnými hřebíky.**

Kaple Panny Marie Sněžné v Broumovských stěnách - barokní kaple s půdorysem pěticípé hvězdy.

- **Na místě kaple dříve stával pozlacený kříž se zlatou hvězdou.**

Kostel sv. Mikuláše v Jaroměři - významný gotický kostel s bohatou barokní výzdobou.

- **Zajímavostí je krypta s mumiemi jaroměřských měšťanů.**

Poutní místo v Malých Svatoňovicích - kostel a studánka zasvěcené „Sedmi radostem Panny Marie“ s nedalekým Mariánským sadem se sedmi kapličkami.

- **Studánku provází pověst o zázračném uzdravení nemocných.**

VOJENSKÉ PAMÁTKY

Dělostřelecká tvrz Dobrošov - národní kulturní památka o rozloze 20 ha v hloubce 20 – 39 m je součástí československého opevnění, budovaného v letech 1936 – 1938 na obranu proti nacistickému Německu.

- **Součástí expozice je ojedinělá a zároveň největší kolekce miniatur a figurek, které ztvárňují v historickém kontextu československou armádu.**

Pěchotní srub Březinka - železobetonová pevnostní stavba zrekonstruovaná do původního stavu z roku 1938.

- **Z depozitáře Norského muzea ozbrojených sil byl do srubu vrácen originální pevnostní kanón L1 sprážený s těžkým kulometem vzor 37 s pevnostní hlavní, který byl v létě roku 1938 skutečně na Březince osazen.**

Linie československého opevnění - obranná linie bunkrů z období II. světové války se táhne po celé délce Kladského pomezí.

- **Několik zpřístupněných pěchotních srubů s dobovými expozicemi.**

Pevnost Josefov - pevnostní město patří k vrcholným ukázkám evropské fortifikační architektury.

- **Návštěvníci si při prohlídkách sami svítí na cestu lampičkou se svíčkou a část podzemních chodeb prozkoumávají i potmě.**

Dějiště bojů prusko-rakouské války 1866 - krvavé boje připomíná na sto udržovaných pomníků, náhrobků a křížů.

- **Ve třech bitvách se během červnových dnů roku 1866 střetlo více než 100 000 vojáků.**

MUZEJA A GALERIE

Muzeum Broumova - sídlí v 1. patře opatského křídla broumovského kláštera. Návštěvníci se seznámí s vynikajícím souborem uměleckých předmětů gotiky, renesance a baroka, s ukázkami zbraní, betlémů, střeleckých terčů, broumovského kroje, lidové a měšťanské kultury 19. století.

- **Expozice se nachází v šesti sálech bývalé reprezentační části prelatury s freskovou výzdobou, část expozice je umístěna i v monumentálním „Kamenném sále“.**

První vojensko-historické muzeum M. Frosta v Josefově - muzeum s nevěstní expozicí historie rakousko-uherské armády.

- **Muzeum vybudoval nadšený sběratel pan Miroslav Frost, který chtěl uctít památku svého otce a muzeum po něm pojmenoval.**

Železniční muzeum a výtopna v Jaroměři - se svojí více než sto let starou rotundou původní výtopny parních lokomotiv připomíná doby, kdy železnici ještě vládla pára.

- **Výjimečným exponátem je parní lokomotiva Conrad Vorlauf z roku 1873.**

Městské muzeum v Jaroměři - vzniklo v roce 1883, sídlí ve Wenkeově obchodním domě postaveném podle návrhu architekta Josefa Gočára.

- **Josef Wenke před výstavbou domu jezdil po Evropě, aby načerpal inspiraci z vyhlášených obchodních domů.**

Muzeum magie v Jaroměři - mapuje historii od vzniku čarování, magie a kouzel, kočovných kouzelných divadel s doklady, plakáty a rekvizitami.

- **Vedle muzea se nachází nově vybudované dřevěné bludiště, kde malé návštěvníky provází pohádkové postavičky.**

Muzeum Waldemara Matušky v Josefově - charismatického zpěváka připomíná unikátní sbírka gramofonových desek, časopisů a plakátů.

- **Nejzajímavější exponáty jsou osobní věci W. M., které zapůjčila jeho manželka Olga.**

Muzeum motocyklů a hraček v Šestajovicích u Jaroměře - ojedinělé muzeum, kde mohou návštěvníci obdivovat přes 70 československých motocyklů a sbírku hraček, kočárků a panenek našich babiček.

- **Jedním z řady unikátních exponátů je motocykl JAWA 500 OHC z roku 1980. Pro bezpečnou jízdu na ledu má motocykl obě pneumatiky okované železnými třicetimilimetrovými hroty.**

Muzeum textilu v České Skalici - jediné české muzeum zaměřené na historii textilní výroby.

- **K vzácným položkám patří fragmenty textilií Koptů, tkaniny domorodých obyvatel Senegalu a Súdánu nebo doklady spolupráce výtvarných umělců s textilní výrobou.**

Muzeum Boženy Němcové v České Skalici - stálá expozice věnovaná životu a dílu známé spisovatelky Boženy Němcové.

- **Součástí muzea je Jiřinkový sál, kde se krátce po své svatbě stala Božena Němcová královnou Jiřinkového plesu.**

Baručina škola v České Skalici - škola, kterou v letech 1824 – 1833 navštěvovala Božena Němcová ještě jako malá Barunka Panklová.

- **Vzorově upravená školní třída a byt pana učitele z počátku 19. století.**

Městské muzeum v Novém Městě nad Metují - expozice je zaměřena na historii města a přírodu Novoměstska. Kromě barokní lékárny je tu i rozsáhlá sbírka náramkových hodinek, budíků a hodin české značky PRIM a další.

- **Mezi nejzajímavější exponáty se řadí první československé náramkové hodinky Spartak, vojenské speciální hodinky Prim Orlik nebo největší funkční náramkové hodinky značky PRIM.**

Galerie Zázvorka v Novém Městě nad Metují - expozice výtvarných děl novoměstských rodáků a významných zdejších osobností.

- **V místech dnešní galerie položil Jan Černický z Kácova roku 1501 základní kámen Nového Města nad Metují.**

Regionální muzeum v Náchodě - stálá expozice „Dějin Náchoda a Náchodska“.

- **Především malé návštěvníky jistě zaujme 26 figurin v životní velikosti a dvanáctimetrový model opevnění z let 1936 - 1938, největší svého druhu v České republice**

Galerie výtvarného umění v Náchodě - expozice s díly významných českých i zahraničních umělců.

- **Galerie se nachází v prostorách bývalé zámecké jízdrny, která byla zřízena kolem roku 1700.**